

al doet het ons pijn hen te zien heengaan. Deze klasse vinden wij ook onder de rijpere jeugd. Zij, die meer vertrouwelijk omgaan met onze jongelingen en jongedochters, zullen het mij toestemmen. De catechisaties kunnen er van getuigen. Particulier gesprek op de studeerkamer kan er be- wijzen van geven. Zijn het er velen, die tot deze klasse van „jongeren” onder de rijpere jeugd be- hooren? Wij gelooven het niet. Het zijn er wei- nigen. Hun aantal is miniem, als wij ons niet bedriegen.

Daar is echter ook een andere klasse onder de zoogenaamde „jongeren” en daarmede ook onder „de rijpere jeugd”. Zij, die tot deze klasse be- hooren, mogen in geenen deele vereenzelvigd wor- den met de eerste klasse. Zij zijn daarvan geheel onderscheiden, al vallen in sommige praktische zaken eenige punten van overeenkomst op te mer- ken. Wij constateeren, dat deze menschen het van harte eens zijn met de Drie Formulieren van Eenig- heid. Zij zijn ook amore de gereformeerde belijdenis toegedaan. Alleen zij wenschen zoo gaarne, dat onze Kerken haar roeping in onze ernstige tijden meer en meer zullen verstaan om een licht te zijn op den kandelaar, een stad op een berg. Zij willen, dat de Kerk zich meer intensief bezig zal houden met de vragen van onze bange dagen. Zij willen, dat de Kerk zich niet zal terugtrekken in zelfvoldaanheid, tevreden met wat verkregen is en niet lettende op hetgeen men juist langzamer- hand bezig is te verliezen. Geen conservatisme willen zij in den slechten zin van het woord, maar ontwikkeling, vooruitgang. Naast de begeerte, dat de Kerk haar roeping zal verstaan, ten opzichte van Staat en Maatschappij, van de wereld, gaat daarbij gepaard het verlangen, dat de Kerk zich ook innerlijk beraden zal over verschillende ge- wichtige zaken, die haar belang zeer nauw raken. Geen verandering in de belijdenisschriften, maar wel een uitbouw, een uitbreiding, op welke wijze dan ook, van hetgeen de Kerk belijdt, gelijk de Synode van Dordrecht indertijd gedaan heeft door de 5 artikelen tegen de Remonstranten op te stel- len, gelijk Utrecht's Synode in 1905 omtrent eenige andere punten, waarover geschil gerezen was, even- eens niet gearzeld heeft om te doen. Daarbij wil- len zij in de liturgische geschriften niet een kramp- achtig vasthouden aan hetgeen reeds jaren een voorwerp van critiek is geweest en waarnaar één roep om verbetering uitgaat. En ten slotte wen- schen zij zoo gaarne te zien, dat leer en leven met elkander in harmonie zijn en niet zooals heden zoo dikwerf het geval is, in lijnrechte tegenstel- ling, in schril contrast, met elkander staan. Zij wenschen in één woord, de oude paken niet te verzetten, die onze vaders gemaakt hebben. Maar zij willen ook verder wandelen, vooruitreden, doch: in de rechte sporen. Deze klasse vinden wij ook onder de rijpere jeugd. In groot getal! Zij, die met de rijpere jeugd „in- en uitgaan” zullen allen deze ervaring met mij hebben.

Deze jongelingen en jongedochters hebben eener- zijds te bedenken, dat men tot geen radicalisme moet vervallen; dat men niet het historisch ge- wordene met den wortel moet uitroeien. Dat is bolsjewistisch! En we krijgen dan op de ruïne revolutie-bouw. Maar de ouderen moeten aan de andere zijde de verlangens dezer klasse niet met een hooghartig gebaar van zich afschuiven. In- tegendeel, zij hebben hen welwillend tegemoet te treden, met hen te spreken, zelven met hen te gevoelen, zelven mede te arbeiden, dat de Kerk haar roeping verstaat, een verknogdster van goede boodschap te zijn. Dan zal ook een woord van ernstige waarschuwing tegen het uitwischen soms der grenzen tusschen Kerk en wereld, wat gerecht- vaardigde critiek in dit opzicht bij deze jeugdigen geeft; een woord van vermaan om het zelf ook met eigen wandel nauw te nemen, en niet in vrij- ere begrippen omtrent sommige dingen zijn kracht van verweer tegenover de wereld te breken, eene goede plaats vinden.

Daar is ten slotte nog een derde klasse onder de rijpere jeugd. Een deel van deze klasse is onver- schillig geworden voor alle hogere zaken en leeft uit het: „Laat ons eten en drinken en vroolijk zijn!” Maar ze denken niet aan het: „morgen ster- ven wij!” Dat is geen overdreven schets, maar met name in de groote steden bestaan zulke toe- standen. Daarbij, als men overdag het werk ver- richt heeft op kantoor of in fabriek, is men weinig geneigd in huis te blijven. Dan gaat men de straat op in het gezelschap van vrienden, die ook al geen hooger levensideaal hebben. En daar, op de straat, zijn vele prikkelen om het vleesch te be- vredigen. Straks slaat de vlam bij velen, zielver- terend en lichaamslopend uit.

Een ander deel van deze derde klasse werpt zich op de kunst of op de wetenschap. Heerlijk en schoon, deze gaven Gods. Alle gave Gods is goed, maar met dankzegging genoten. Echter, men dweept met Couperus en Kloos, met Van Deysel en Querido, met Noorsche en Deensche en Fran- sche schrijvers en schrijfters. Men smelt weg in aandoening en weemoedsgeachten bij de poëzie van Helene Swarth en Albert Verwey. Of men werpt alle idealisme overboord en wordt een platte realist of een cynisch twijfelaar.

In mijn brochure „Nieuwe Banen” (2e druk, Uit- gever: C. Molenaar & Co. Nijverdal) drukte ik indertijd den wensch uit, dat eens eene nauwkeu- rige statistiek gegeven werd van eenige groote stadsgemeenten, waarin vermeld werd, hoeveel van de doopleden, inzonderheid van de mannelijke, tot belijdenis komen. Laat ons de grens eens stellen naar de Synodale conclusie tot den 30-jarigen leef- tijd. En daarbij ook, welk procent van de jonge- lingen vanaf 16 jaar getrouwd de catechisatie's bij- wonen. Menigeen zou wellicht de schrik om het hart slaan. Zoo zijn de feiten. Laten we dit maar ronduit erkennen. En ze zijn nog met andere ver- schijnselen te vermeerderen. Daarover in ons tweede artikel.

KNOPPERS.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

De Reformed op onze Synodes.

Een schrijven d.d. 23 December 1920 biedt mij een goede gelegenheid om in dit artikel te handelen over hetgeen aan zijn hoofd staat. Ds A. de Geus van De Lemmer ontving als scriba der laatst ge- houden Synode een getypt berichtje van Rev. James F. Zwemer, D.D. Emeritus Professor en Presi- dent van de „Faculty” van het „Western Theo- logisch Seminary, R. Ch. A., Holland, Michigan”, dat de Generale Synode zijner „kerken” hem de eer had gedaan op haar Synode in Juni '20 ge- houden hem te benoemen tot afgevaardigde naar onze Generale Synode. Hij werd evenwel verhin- derd om in eigen persoon tegenwoordig te zijn en de missie door hem aan de Synode gezon- den, verongelukte onderweg en kwam weer bij hem terecht. Zoo is het dan geschied dat, aange- zien ook de afgevaardigde der Chr. Ger. Kerk van Noord-Amerika niet te Leeuwarden kon zijn, geen der beide kerken in Amerika, waarmede wij cor- respondentie onderhouden, op de laatste Synode vertegenwoordigd was. Het is jammer dat wij geen kennis hebben kunnen maken met dezen man! Van zijn geslacht tellen wij drie leden die werk- zaam zijn in de Zending, een in Amoy (China) en twee op het zendingsterrein in Arabië. Zijn portret vinden wij in een klein propaganda geschriftje in het Engelsch door hem gesteld ten bate der kas van het Seminarie te Holland Michigan. Zwemer is tegelijk Penningmeester en President van deze opleidingsschool. Naar dat portret te oordeelen is hij een mooi Amerikaans type, met grijzend hoofdhaar en knevel, een bijzonder regelmatig gevormd gelaat en een paar scherpzinnige oogen, haast zouden wij zeggen, met een „kritisch” oog, zulks in gun- stigen zin verstaan.

Sinds de Synode van Zwolle, 1911, zijn er geen afgevaardigden op onze Synodes geweest van de overzeesche kerken, waarmede wij in correspon- dentie zijn. De Synode van Den Haag ontving een schrijven van Rev. D. E. Jenkins, die door de Synode der Presbyterian Church of England tot afgevaardigde was aangewezen, dat hij van de reis naar ons land af had moeten zien, wijl „the risks of the sea are great”. Dit zal ook wel de afgevaardigden der andere kerken hebben terugge- houden. De Synode van Rotterdam ontving een schrijven van Robert Morton, Covenor of the Com- mittee in Correspondence with Foreign Churches, uit naam van de Synode of the United Original Secession Church of Scotland, waarin hij mede- deelde dat er bezwaarlijk op kon worden gehoopt dat genoemde kerk zich ter Synode zou kunnen vertegenwoordigen tengevolge van „this distress- ful time” en de Synode haar sympathie met ons land betuigde, dat zulke moeilijke tijden doormaakte. Dit waren op de beide Synodes die in den oor- logstijd werden gehouden de eenige teekenen van gemeenschap met de overzeesche kerken. Door een samenloop van allerlei omstandigheden konden de afgevaardigden van meer dan een dier kerken, die wel het voornemen hadden ter Synode te zijn, niet in Leeuwarden wezen, met uitzondering van Ds C. J. H. de Wet, B. A. van Steynsburg, afge- vaardigde van de Geref. Kerk van Zuid-Afrika en Rev. Robert Reid Hobart, M. A. of Perth, afgevaar- digde van The United Original Secession Church. Gansch anders was dit op de Synode van Zwolle, toen werden in haar vergadering een toespraak gehouden door Ds E. Kolthoff, Dr H. Beets, Dr S. O. Los, Baron Prisse, Prof. John MacLeod, afgevaardigde van de Free Church of Scotland en ook een door Rev. Prof. Matthew Kolijn, als afge- vaardigde der Reformed. Alle deze toespraken zijn in extenso in de Acta der Synode opgenomen. Men behoefde nog niet te bezuinigen op de kosten van het laten drukken der Acta! Het laatst dan was de Reformed vertegenwoordigd door Prof. Ko- lijn, wiens ouders en overgrootouders zich hadden aangesloten bij de ook in Zeeland „gehate, be- spotte en vervolgd afgescheidenen”.

Deze nu was de laatste afgevaardigde die zich in ons midden deed hooren en nauwkeurige mede- deelingen deed omtrent het aantal kerken, predi- kanten, leden enz.; verder sprak hij van het be- drag der contributies voor „algemeene kerkelijke doeleinden”. In het bijzonder stond hij stil bij het aandeel dat de kerken, ressorteerende onder de vierde of westelijke particuliere Synode, die van

Chicago, waartoe vooral de emigranten uit ons midden behooren, hebben in al den arbeid uitgaande van deze kerken. Daartoe volgden nauwkeurige mededeelingen belangende het „buitenlandsch zen- dingswerk, de binnenlandsche zendingen en het werk der opvoeding” en hetgeen de opleiding be- trof. Naar den aard der zaak worden in de toespra- ken van de afgevaardigden dezer Kerk de namen van Dr Van Raalte en ook van Dosker gaarne ge- noemd. Zij zijn zoo nauw verbonden aan de ge- schiedenis onzer kerken. Bovendien was het ook Dr Van Raalte zelf geweest die voor de eerste maal de Reformed vertegenwoordigde op een onzer Synodes en wel in het jaar 1866 op de Synode der toenmalige „Christelijke Afgescheidene Gereformeer- de Kerk in Nederland”.

J. A. Wormser, de sympathieke biograaf van Albertus Christiaan van Raalte, wiens levensbe- schrijving verscheen als nummer één van de eer- ste serie der uitgave „een schat in aarden vaten”, herinnerde zich nog toen hij zijn boek schreef, dat bezoek van Van Raalte aan Amsterdam en aan zijns vaders huis. In 1866 ondernamen Dr Van Raalte met zijne edele vrouw, „de zon in zijn huis en de ziel van het gezin” in het belang van beider gezondheid een reis naar Nederland van Mei tot September; deze reis deed beiden goed. Hij kwam echter niet alleen voor zich en zijne vrouw, doch ook als afgevaardigde van de Classis Michigan der Reformed. Dr Van Raalte werd dan op de genoemde Synode aan haar officieel voor- gesteld door zijn zwager Docent A. Brummelkamp van Kampen. Bij die gelegenheid overhandigde hij een broederlijk schrijven van de Classis, zooeven genoemd, aan de Synode. Het was van den vol- genden inhoud:

Aan de Hoogeerwaarde Synode der Christelijke Afgescheidene Gereformeerde Kerk in Nederland.

Eerwaarde Broeders!

Terwijl in den weg van Gods aanbiddelijke Voor- zienigheid onze geliefde broeder, Dr A. C. van Raalte, besloten heeft het oude vaderland te be- zoeken, maakt de klassicale vergadering van Hol- land, Michigan, van deze gelegenheid gebruik, om door Z.E.W. hare Christelijke groote en heilbode over te brengen. Wij gevoelen ons nog steeds door banden der liefde en gemeenschap gebonden aan onze broeders in Nederland, met wie de meesten indertijd geleden en gestreden hebben. Wij zijn en blijven met U in den geest één in de gehechtheid aan de leer, tucht en dienst der Gereformeerde Kerk, en wenschen met U te volharden in de be- lidenis der waarheid, gelijk die in de Formulieren onzer Kerk wordt uitgedrukt. Wij zien met blijdschap, dat Uwe Kerk werkzaam is ter bevordering van de verspreiding des Evangelies onder de Heidenen; van de opleiding dergenen die lust hebben tot de heilige bediening, en van de verdediging der waar- heid in Nederland. Hoewel diep overtuigd van ons gebrek en van onze ongelijkvormigheid, mogen wij toch tot roem van Gods genade belijden, dat het de keuze van onze harten is, voor den Heere en Zijne zaak te staan.

De Heere zegene U in uwe werkzaamheden, en geve, dat de beraadslagingen uwer vergadering tot heil van Sion mogen leiden! Ontvangt, geliefde Broeders, de verzekering onzer liefde en gemeen- schap, en weest Gode en den Woorden Zijner ge- nade bevolen.

De klassikale vergadering voormoed:

S. BOLKS, President.

CHR. VAN DER VEEN, Secretaris.

Holland, 18 April 1866.

G. KEIZER.

VARIA.

Dmitri Mereschkowski's brief.

„Inderdaad staat de Europeesche menschheid in onze dagen voor de onvermijdelijke keuze tus- schen drie wegen: de eerste is de volkomen ge- nezing van die ziekte, die de menschen „god” noemden.” „Deze beslissende genezing van God is echter slechts mogelijk in de volkomen triviali- teit, van den socialen toren van Babel, van de al- menschenlijke „mierenhoop”. De tweede weg is de ondergang door deze ziekte in volkomen verval, ontzetting, decadentie....” En eindelijk de derde weg: de religie....”

Het is een aanhaling uit Mereschkowski's boek over „Tolstoj en Dostojewski”, de twee groote Rus- sische schrijvers, in wier arbeid hij de voortzet- ting zag van de ontzettende worsteling tusschen de twee meest tegengestelde gedachten die er be- staanbaar zijn, tusschen het geloof en het ongeloof, tusschen den menschengod en den God-mensch, den Christus.

Wel niemand, die deze antithese zoo ontzettend dramatisch heeft doorzien en doorleefd en door- leden; die bovendien in al zijn vroeger werk het naderende onheil voor Rusland zoo voorspelde en met zijn „of wij of niemand” de geweldige verant- woordelijkheid zijn landgenooten op de ziel bond, als Mereschkowski.

En thans komt van den grijzen banneling een brief uit Parijs van zulk een zeggingskracht, van zulk een visie op de diepste gronden van de bolsje- wistische tragedie, dat de woorden als vuur ons zullen branden, ons zullen aanklagen om de koel- heid van ons, Christenen, ziende het heerschen van den anti-christ thans in Rusland, straks in geheel Europa.

Daar ook in ons land, de brieven van Wells, in „De Haagsche Post” afgedrukt, een poging waren om den heftigen afkeer tegen Lenin's regeering te verzachten, en ook in onze kringen met onverschilligheid, soms zelfs niet eens afkeurend over het bolsjewisme wordt gesproken, verheugt het mij een groot deel van den open brief van Mereschkowski, waarop een Russisch vriend mij opmerkzaam maakte, hier te kunnen weergeven, „Mr. Wells....

„Vader Abraham, ontfem u mijner en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water sloope en verkoele mijne tong, want ik lijde smarte in deze vlam”. Gij hebt mij evenals Abraham deze genade bewezen, maar gij liet op mijn tong, om deze te koelen, een druppel vloeibaar metaal vallen.

Thans zijn niet alleen wij Russen, maar alle bewoners van de aarde in twee kampen verdeeld: vóór en tegen de Bolsjewiki. Gij hebt u bij het eerste kamp aangesloten. En hoezeer gij ook betoogt, dat gij geen communist, geen marxist, geen bolsjewist zijt, zal men het toch niet gelooven, want tusschen de beide partijen bestaat geen middenweg: wie niet tegen de bolsjewisten is, is vóór hen. Wat gij in het land, dat wij Russen niet meer „Rusland” noemen, gezien hebt, interesseert ons zeer; nog meer interesseert het ons, wat gij van dit land wenscht. Uwe waarnemingen kunnen onzeker zijn, maar uw wil is beslist: gij wenscht voor Rusland het bolsjewisme.

Gij verklaart: „in Rusland is op het oogenblik geen andere regeering mogelijk dan die der raden.” Wat beteekent dit? Misschien dat elk volk zijn regeering waard is, zooals elk kind zijn moeder? Gij zaagt een kind in de armen van een gorilla en verklaart: het is zijn moeder waard. Voorzichtig Mr. Wells: misschien heeft de gorilla een menschenkind gestolen. Gij hebt het aangezicht van Rusland zestien dagen gezien, ik heb het echter vijftig jaren lang beschouwd. Rusland is Uvreemd, voor mij is het echter een moeder. Geloof mij, ik kan het gelaat van mijn moeder van dat van een gorilla zeer wel onderscheiden.

Ik ontving onlangs een brief uit Rusland van een mij bekende onderwijzeres aan een sovjet-school. Hier zijn eenige regels uit dezen brief:

„In Moskou vond het volgende geval plaats (werkelijk gebeurd!): Kinderen slachtten een tien- of elfjarigen jongen, verscheurden hem en aten het vleesch op; voor de rechtbank toonde de tienjarige hoofdschuldige geen berouw, maar zeide: „Het vleesch smaakte niet slecht, maar stonk alleen later”. Dit vertelde men in de commissie voor volksontwikkeling.”

De hongerige jongen, die zijn vriend opgegeten had, moest dit doen, evenzoo als Rusland thans een radenregeering hebben moet. Vindt gij niet, Mr. Wells, dat deze beide waarheden even onomstootelijk en even weinig verheugend zijn?

In ieder geval verzeker ik u — gij zult dit overigens eenmaal aan uw eigen lichaam gewaar worden — dat de verzoening met de bolsjewisten, welke gij predikt, „in den beginne niet slecht smaakt, maar later stinkt....”

Gij meent, een rechtvaardige is voldoende om miljoenen zondaars te rechtvaardigen. Zulk een rechtvaardige ziet gij in Maxim Gorki. Gorki redt schijnbaar de Russische cultuur van de bolsjewistische barbaarsheid.

Lenin is autocraat, Gorki is hoogepriester. Lenin heerscht over het lichaam, Gorki — over de ziel.

Gorki is onze „weldoener”. Maar niet alleen ik, alle Russische schrijvers, kunstenaars en geleerden, zullen, als men hen slechts even de strop losmaakt, met mij uitroepen: Vervloekt zijn de weldaden van Gorki.

Neen, Mr. Wells, vergeef mij: Uw vriend Gorki is niet beter, maar erger als alle bolsjewisten, erger als Lenin en Trotski. Deze vernietigen de lichamen, hij echter vermoordt en schendt de zielen.

In Moskou heeft men een doodstraf uitgevonden: men zet een mensch in een zak met luizen. In zulk een zak heeft Gorki de ziel van Rusland gestopt....

Ik ben het met u eens: een geheel volk door blokkade te wurgen, een verpest huis met wachten te omringen en toe te zien, dat alle daarin uitsterven, is goddeloos en gemeen. Men moest den rooden duivel ineens doodten. Is het nu niet te laat? Maar ook nu mag men hem niet rechtvaardigen; men mag niet zeggen, dat als in het huis allen sterven, dit de schuld van de wachtposten en niet van de pest is.

In één opzicht hebt gij gelijk, en eere zij u en lof, omdat gij als eerste gezegd hebt: de toren van Siloam is niet daarom op Rusland gevallen, omdat het schuldiger is als de anderen.

„Indien gij U niet bekeert, zoo zult gij allen insgelijks vergaan!”

F. J. J. B.

PERS-SCHOUW.

Odd-Fellows.

Indertijd werd in onze Kerkelijke Pers veel over de Odd-Fellows geschreven. Meer dan één kerk kwam voor de practische vraag te staan of een lid eener Gereformeerde kerk tevens Odd-Fellow

kon zijn. „Timotheus” geeft thans eenige belangwekkende bijzonderheden aangaande deze broederschap:

Onder de verschillende buitenkerkelijke genootschappen, die in onze dagen steeds meer belangstelling wekken, doordat aan den eenen kant sterk tegen hen gewaarschuwd wordt en zij aan den anderen kant zich in verschillende plaatsen van ons land voortdurend uithreiden, behoort ook dat van de Odd-Fellows. Dat is een plant van Amerikaanschen bodem. De kiem der Vereeniging ontstond in Engeland. Vandaar uit verbreidde zij zich door den ijver van een der grootste humanisten, Thomas Willey, naar Amerika en vandaar weder naar alle beschaaftde staten der heden-dagsche maatschappij. De Vereeniging zelf draagt den naam van „Order of the Odd-Fellowship”.

Wat verstaat men onder den naam Odd-Fellow?

Eigenlijk is het woord niet te vertalen. Sommigen geven het weer door „zonderlinge lieden”. Odd beteekent oneven, onbepaald, raar, onwaarschijnlijk. In verbanding met andere woorden krijgt het soms een geheel op zichzelf staande beteekenis. An odd lot = een rommeltje. An odd volume of Shakespeare's Works = een enkel deel van Shakespeare's werken. An odd man = een oude vrijer. Fellow wordt gewoonlijk weergegeven door kameraad, gelijk, lid van een of andere genootschap. Het verst komt men nog met de beteekenis van „onbepaalde broeders”, zooals verder blijken zal. Het beste is den naam onvertaald te laten.

De aanleiding tot de oprichting was: hulp te bieden aan menschen, die tengevolge van epidemieën, aardbevingen, oorlogen, honger of watersnood noodlijdend geworden zijn. Dien nood te lenigen of te voorkomen is het doel der Vereeniging. De naam Odd-Fellow wijst dus niets anders zeggen dan de aanduiding van het lidmaatschap eener Vereeniging van personen, onverschillig van welk land godsdiensten of taal zij zijn, beoogende de verzachting of leniging van mensche-lijke ellende, de ontwikkeling van het verstand en de verheffing van het menschelijk karakter. De geboorte der Vereeniging ging uit van de arbeidende klasse. Later sloten zich als beschermers menschen van invloed en kapitaal aan.

De leden worden vooral gewezen op hun plichten jegens hun medemenschen. De plichten, die er bestaan jegens den Staat en den Schepper, worden aan ieder persoonlijk overgelaten. In de bijeenkomsten wordt de bespreking van elk dezer beide onderwerpen verboden. De hoofdplichten der Odd-Fellows zijn:

1. de zieken te bezoeken.
2. de dooden te begraven.
3. de noodlijdenden te helpen.
4. de weduwen te assisteren.
5. de weezen op te voeden.

Hij, die aanspraak wil maken op den naam Odd-Fellow, moet drie eigenschappen in zich vereenigen, die al zijn daden en woorden beheerschen. Hij moet de vriendschap willen bevorderen, de liefde aankweken en de waarheid betrachten. De vriendschap wordt bewezen door onderling hulpbetoon, of zij direct of indirect. Ook door elkander te beschaven en te ontwikkelen.

Er is overeenkomst met de vrijmetselarij. Toch is er ook verschil. De Odd-Fellow houdt zich slechts bezig met een geringer arbeidsveld. De Odd-Fellow kan dieper doordringen op zijn terrein dan de vrijmetselaar, want het is minder uitgebreid. De vrijmetselarij is meer religieus. De invoudige inrichting verschilt zeer veel. De financiële eischen, die de Odd-Fellows voor de toetreding stellen, zijn lager dan van de vrijmetselaren. Alle handelingen zijn openbaar. Wat geheim is, heeft alleen betrekking op teekenen of woorden, waaraan men elkaar kan herkennen of op zaken van persoonlijke aard.

De leden komen samen in loges, die bestuurd worden door vijf personen, de geboren officieren of een voorzitter, ondervoorzitter, secretaris, penningmeester en permanent secretaris. Daarnaast staan benoemde officieren en een commissie van raadpleging. Wekelijks komen de loges saam. Boven de loges staan de districts-grootloges en de rijksgrootloges, die de aangelegenheden regelen in bepaalde districten of in een bepaald land. Zij worden weer bestuurd door de Souvereine-Grootloges, die zetelt in Amerika. Dat lichaam geeft de passeerwoorden voor ieder jaar, lost vragen op in het hoogste ressort, verkrijgt een deel van de contributie der leden, sanctionneert alle wetten en besluiten der loges, en ontvangt de rapporten van het afgelopen jaar, bevattende de namen der leden, der gegradueerden, officieren, overleden of geschorste leden. Dat lichaam bezit de opperste rechtsmacht over de geheele wereld, waar ook de vertakkingen der orde zich bevinden.”

Zonneklaar blijkt hieruit, hoe een christen onder de Odd-Fellows niet thuis hoort. Hij moet er over wat hem het liefst is, over Christus en Zijn dienst, zwijgen.

Streng menschen.

Van de zijde der Odd-Fellows begrijpt men niet, waarom een Gereformeerde zich niet bij hen kan voegen. Een der voormannen van deze orde, die schrijver dezes om een onderhoud had verzocht, gaf dit dan ook als zijn meening te kennen. We konden er toch niet op tegen hebben, dat zij zich het lot van armen en weezen aantrokken, zei hij. En toen ik er op wees, dat de christelijke kerk dit reeds deed vóór er nog Odd-Fellows bestonden, luidde het antwoord: Ja, maar waarom moet de

godsdienst daar nu bij te pas komen. Voor hem waren de Gereformeerden overdreven streng.

Inderland is het zóó gesteld, dat als men sommigen wil duidelijk maken, wat Gereformeerden zijn, men hun het eerst iets van onze strengheid moet laten gevoelen.

Niemand ondervindt dat misschien sterker dan Dr. Harrenstein, die onder de verstrooiden op Sumatra werkt. In zijn reisjournaal van een tocht door Zuid-Sumatra, dat hij in druk toevertrouwde aan het „Kerkblad van de Gereformeerde Kerken in Nederlandsch-Oost Indië”, komt deze mededeeling voor:

Ofschoon ik alleen nog de namen van drie gezinnen te Padang zelf had opgekregen, wilde ik toch een poging wagen om elders Gereformeerden op te sporen. Laat mij maar dadelijk zeggen, dat deze poging mislukt is, mijn zoeken bleef zonder resultaat. Nu moet men zich de moeilijkheid van zulk zoeken goed indenken. Men komt op een plaats en klampt een dergenen, die op de hoogte zijn kunnen, aan. Stelt zich voor als predikant der Gereformeerde Kerk. Dus, zoo krijgt men ten antwoord, Fort de Kock heeft weer een predikant. Met vreugde wordt dit niet gezegd, alleen maar constateert men het feit, dat de vacature daar door het Kerkbestuur weer is vervuld. Neen, zeg ik, ik ben Gereformeerd predikant te Medan. Groote verbazing. Ressorteert Fort de Kock dan tegenwoordig onder Medan?

Pardon, zoo antwoordt je, ik ben Gereformeerd predikant en onderstreept nu duidelijk het woord Gereformeerd. Nog groter verbazing. Wat is dat! Bent U dan niet Protestant? En dan kan je probeeren het onderscheid duidelijk te maken. Resultaat is in den regel, dat uit je kerkbetog maar één ding goed begrepen wordt, namelijk dit, dat Gereformeerd beteekent streng. En op de vraag: Weet U ook of hier nog Gereformeerden wonen, wat zij dan uitleggen, als vraag je: Weet U ook of hier nog strenge menschen wonen, krijg je dan al gauw ten antwoord: Neen, die ken ik hier niet. Op die manier wordt het zoeken heel lastig. Ik wil dan ook niet zeggen, dat er op genoemde plaatsen geen Gereformeerden wonen, alleen maar, ik vond ze niet. Adressen hebben zij niet opgegeven, belangstelling dus niet getoond, maar daarom kunnen zij er wel zijn. Alleen maar, om dat te weten te komen, is meer noodig dan een kort bezoek. Arbeid onder verstrooiden vraagt taai geduld, soms na jaren kom je tot de ontdekking, dat ze vlak bij je wonen.

Naar Indië.

Door zulke onthullingen wordt men er hoe langer zoo meer van overtuigd, dat er, niettegenstaande onze krachtige zendingsactie, nog lang niet genoeg voor Indië door ons wordt gedaan. Vooral het onderwijs moet over meer krachten kunnen beschikken. „De School met den Bijbel” deed een dringend beroep op hen, die de vereischte bevoegdheid bezitten, om zich af te vragen of hun roeping misschien niet in Indië ligt.

Indië biedt u...

Neen, nu moet ge niet ophouden met lezen, omdat het over Indië gaat.

Lees nu door en ten einde.

Indië biedt u prachtig werk in prachtige scholen voor prachtig salaris en geeft na 20 jaar prachtig pensioen.

1. Prachtig werk.

Kent u Indië? Doe nu niet als Heins, die op de vraag: „Wat denkt u van Goethe?” de armen tot een slamat over de borst kruiste en zei: „Lah Allah il lah lah!” Allah is groot.

Ik bedoel niet, of u Indië kent zooals u de schuilhoeken van uw portemonnaie kent. Maar of u als Nederlander, als Christen met belangstelling hebt gevolgd, wat God bezig is in Indië te doen?

Ik kan er één ding van zeggen, dat voor mijn besef den toestand typeert: „Het kind Indië komt in de puberteitsjaren”.

Dat wil zeggen: Nu, in dezen tijd wordt voor Indië beslist, wat het zal worden. Zal worden voor Nederland — acht dat niet gering — voor Gods koninkrijk — denk daar eens over na! en voor de geheele wereld.

En nu heeft het ons allen nodig. Mannen en vrouwen, Nederlandsche Christen-mannen en -vrouwen, die wat voor Indië willen doen.

Hebt gij u-zelf al eens ernstig onderzocht, of God u — u persoonlijk — niet roept tot deze taak? Kom toch. Doe het nu. Laat de gelegenheid u niet ongaan om te luisteren naar die roepstem.

Indië roept: Kom over en help ons. Uw collega's roepen: Kom over en help ons. Als Paulus nu eens zoo lang gewacht had voor hij aan de roepstem van den Macedonischen man gevolg had gegeven, wat was er dan van ons geworden? En van hem-zelf in Europa is de Axiel Paulus pas tot volledig ontplooiing van zijn krachten gekomen.

Zouden er niet heel veel Europeanen zijn, die nu in Azië pas tot volledige ontplooiing van hun krachten kunnen komen?

Vraag er uw Indische collega's naar.

2. Prachtige scholen.

Ik wou, dat ik rijk was. Dan zou ik naar alle scholen een paar groote photo's zenden, zooals ik ze heb liggen van de Idenburgschool in Solo. Daar is uw school — ook uw prachtige school — niets bij. En van Klanten. En van Soerabaya. En van zoveel andere scholen. Gaat ze toch zien. Gaat er in werken. Kom tot ontplooiing van al uw krachten. Ik zal naar Indië schrijven, dat ze vandaar aan alle kweekscholen photo's van hun prachtige scholen zenden.